

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 4P/264/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8316204901
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slavomír Ivanecký
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2017:8316204901.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov samosudcom JUDr. Slavomírom Ivaneckým vo veci starostlivosti súdu o maloletú Q.H. C., nar. XX.X.XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, dieťa matky U. C., nar. XX.X.XXXX, bytom H., O. XX, zast. JUDr. Jozefom Jaroščákom, advokátom, Radničné námestie 33, Bardejov a otca H. X., nar. XX.X.XXXX, bytom F., U. XXXX/XX, o návrhu otca na zníženie výživného a úpravu styku s maloletou, takto

r o z h o d o l :

M e n í rozsudok Okresného súdu Humenné č.k. 22C 94/2011- 47 zo dňa 3.8.2011 vo výroku o výške výživného tak, že otec je p o v i n ť prispievať na výživu maloletej Q. C., nar. XX.X.XXXX sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté a nezaopatrované dieťa, podľa osobitných predpisov, a to od 20.5.2016 do budúcnosti.

Otec je o p r á v n e n ť stýkať sa s maloletou Q. každú prvú sobotu v kalendárnom mesiaci v čase od 14.00 hod. do 16.00 hod. za prítomnosti matky maloletej.

Otec si maloletú vyzdvihne v čase určenom pre začiatok styku s maloletou v mieste bydliska maloletej, kde ju po uplynutí doby určenej na styk vráti.

Matka je povinná maloletú Q. na styk s otcom riadne pripraviť.

Návrh matky na zákaz styku otca s maloletou Q. z a m i e t a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec maloletej sa návrhom, doručeným Okresnému súdu Humenné dňa 20.5.2016, ktorý následne preniesol miestnu príslušnosť na tunajší súd, domáhal, aby súd zmenil rozsudok Okresného súdu Humenné č.k. 22C 94/2011 zo dňa 3.8.2011 vo výroku o výživnom pre maloletú Q. tak, že mu určí minimálne výživné v zmysle § 62 ods. 3 Zákona o rodine. Podaním, doručeným OS Humenné dňa 19.8.2016 otec maloletej zároveň žiadal, aby mu súd umožnil stretávať sa s maloletou každý druhý týždeň v mesiaci od piatka od 15.00 hod. do nedele do 15.00 hod, počas letných prázdnin v mesiaci august a striedavo sviatky u otca a matky. Matka so znížením výživného nesúhlasila. S návrhom na úpravu stretávania sa otca s maloletou najskôr matka nesúhlasila tak ako ho otec navrhol. Uviedla, že maloletá má 6 rokov, doteraz otca nevidela ani raz. Uviedla, že ak bude upravené stretávanie sa otca s dcérou, myslí si, že je potrebný určitý čas, chce, aby to stretávanie prebiehalo za jej prítomnosti, aby sa vzťah upravil. Neskôr v priebehu konania navrhla zákaz styku otca s dcérou, pre psychické problémy otca maloletej. Kolíznym opatrovníkom sa v priebehu celého konania vo veci nevyjadril.

2. Súd vykonal dokazovanie návrhom, vyjadreniami účastníkov, výsluchom rodičov, maloletej Q. a svedkyne Ľ. X., správami a potvrdeniami Soc. poisťovne a ÚPSVaR, lekáorskými správami, spisom OS Humenné 22C 94/2011, ostatným spisovým materiálom.

3. Rozsudkom Okresného súdu Humenné č.k. 22C 94/2011 - 47 zo dňa 3.8.2011 súd maloletú zveril matke, určil otcovi výživné vo výške 100 Eur mesačne od 14.3.2011 do budúca, rozhodol o dlžnom výživnom za obdobie od 4.3.2011 do 11.7.2011 a zastavil konanie o určenie otcovstva.

4. Otec žije v spoločnej domácnosti s priateľkou pani T. O.. S ňou má dve deti - H. Y. D.. Syna X. má s pani W., H.. Y.. S bývalou manželkou M. X. má dcéry P. Y. D.. S pani U. C. má syna A.. Všetky deti sú maloleté. Vlastní rodinný dom v T. Q.. Konkurzné konanie prebieha na jeho osobu ako SZČO a správca mu predal tento rodinný dom. Tento rodinný dom je predmetom konkurzu a otec ho nadobudol v priebehu manželstva s bývalou manželkou, pričom ich BSM sa v zákonnej lehote nevysporiadalo, pretože už prebiehalo konkurzné konanie. V rámci toho teda vlastní 1/2 domu a túto jeho polovicu kúpila bývalá manželka, ktorá tak využila predkupné právo a následne ho hneď predala U.. O. - advokátovi. Vlastní ešte starý rodinný dom v Š. Š., postavený ešte z valkov, neobývaný, neobývateľný, nepredajný. Je zapísaný v konkurznej podstate a nepredal sa. Správca navrhol 1.500,- Eur, ale za takú cenu ho nikto nechcel kúpiť. Dom je bez pozemku a bez sietí. Iné nehnuteľnosti ani hnuťelné veci vyššej hodnoty neovláda. Asi pred 2 a 1 rokom prestal pracovať. Psychicky sa zrušil z osobných problémov, ktoré súviseli s konkurzom, trestnými oznámeniami pre neplatenie výživného a pre nevyplatenie mzdy, keďže zamestnával ľudí vo Francúzsku. Tam mu nevyplátili asi 75.000,- Eur. V súčasnosti je v podstate takmer neustále na PN a jeho príjem je asi 330,- Eur mesačne. Finančne mu pomáhajú rodičia a súčasná priateľka, ktorá si privyrába fotením. Trpí ťažkými depresiami. V rámci prebiehajúceho konkurzného konania na otca maloletej si prihlásili pohľadávky Daňový úrad vo výške 180.000,- Eur, SLSP 34.000,- Eur v súvislosti s hypotékou a drobní veritelia vo výške približne 5.000,- až 6.000,- Eur. Na maloletú Q. asi 3 roky platí iba 30,- Eur, pretože nedokáže zaplatiť viac. Posledné 3 mesiace od výsluchu dňa 28.2.2017 nezaplatil nič. Maloletú videl iba dvakrát, prvýkrát pri narodení a druhýkrát keď mala dva roky a oslovila ho ujo.

5. V spoločnej domácnosti žije matka maloletej s priateľom, s ktorým má dcéru A., ktorá sa jej narodila v roku 2016. Priateľ má dve ďalšie vyživovacie povinnosti voči maloletým deťom, ktoré s nimi žijú v spoločnej domácnosti. Je dlhodobo sledovaná pre onkologické ochorenie, v súčasnosti je jej stav stabilizovaný. Chodí pravidelne na odbery a na kontroly. Jej mesačný príjem je 250,- Eur, súčet rodičovského príspevku a detských prídavkov. Súd zároveň zistil, že matka maloletej je jedinou konateľkou a výlučnou spoločníčkou obchodnej spoločnosti U. F. X..H..E.. Všetci žijú v rodinnom dome priateľa. Priateľ zarába mesačne približne 1.200,- až 1.300,- Eur. Má záväzky z minulosti v súvislosti s exmanželkou, spláca ich vo výške 600,- Eur mesačne. Matka osobne nemá žiadne záväzky. Platia mesačne hypotéku 310,- Eur, plyn 50,- Eur, elektrinu 107,- Eur, internet 12,- Eur a ročne poplatky v súvislosti s odvozom smetí a podobne, súhrnne všetci 150,- Eur. Maloletá Q. je sledovaná pre očné a kožné problémy a v roku 2016 absolvovala operáciu oka - strebizmus. Okrem toho má len bežné detské problémy. V roku 2013 jej ťahali nosné mandle a v roku 2014 mala operáciu zubov. Mesačné náklady predstavujú: 1,- Eur na ZRPŠ v predškolskom zariadení, 4,- Eur na tanečnú v Raslaviciach, chodí na dva krúžky v škôlke za ktoré sa platí 4,- Eur mesačne. Dáva jej vreckové 5,- Eur mesačne na sladkosti a podobne. Má mobil, mesačne pretelefonuje 5,- Eur. Keďže ju vozí do škôlky na aute, tak mesačné náklady sú približne 8,- Eur na dopravu. Na bežné lieky a vitamíny minie približne 10,- Eur mesačne, náklady na hygienu 13,- Eur. Zriadila jej šetriaci účet v Prima banke, kde vkladá 15,- Eur. Strava v škôlke stojí 23,- Eur mesačne a strava v domácnosti približne 92,- Eur, oblečenie a obuv približne 50,- Eur, voľný čas a hračky 40,- Eur. Otec prispel maloletej naposledy 14.11.2016 sumou 30,- Eur. Predtým prispieval veľmi nepravidelne. Má firmu na upratovanie, z ktorej má 200,- Eur mesačne. Hypotéku vo výške 310,- Eur mesačne platí priateľ matky. Ona mu prispieva na náklady spojené s bývaním, keďže tam býva, a to sumou 350,- Eur mesačne. Všetko ostatné platí priateľ.

6. Súd vypočul aj svedkyňu pani L. X., matku otca maloletej, ktorá na výsluchu dňa 20.9.2017 uviedla, že jej syn je vo vážnom zdravotnom stave. Dňa 8.5.2017 ju navštívili policajti, či H. X. je jej syn, že mal vážnu autonehodu v Nemecku, dali jej kontakt na nemocnicu, kde ležal a na konzula. Dozvedela sa, čo sa stalo s tým, že kritická noc bola zo dňa 8.5. na 9.5.2017. Na druhý deň ho mali operovať. Krátko nato jej volala matka maloletej, chcela vedieť jeho zdravotný stav, že ona sa musí zariadiť podľa toho. Stále to od nej žiadala, svedkyňa ju pritom v živote nevidela. Syn bol týždeň v bezvedomí. Svedkyňa splnomocnila konzula na vybavovanie bežných záležitostí a dňa 14.5.2017 odcestovala do Nemecka, kde bola 4 dni. Syn bol vo veľmi vážnom stave, okrem iného mal zlomený stavec, ktorý drží hrudný kôš. Ak by sa operácia tohto stavca nepodarila, ochrnul by. Mal preseknutú tepnu a prepichnetú pľúca, robili

mu plastiku. Diagnóza je tam veľmi veľa, 18 alebo 19. Nemecký súd mu ustanovil opatrovníka pani L. X., ktorá sa o neho starala a sprostredkovala komunikáciu medzi jeho rodičmi a nemocnicou. Syn má poškodenú pravú ruku a problémy s kľúčnou kosťou. Berie na to lieky, ako aj lieky na psychiku. On svoju matku nepoznal, nepamätá si, že bola za ním v nemocnici. V súčasnosti má navyše veľmi zlý psychický stav, prišiel o rodinný dom v dôsledku exmanželky, ktorá následne prepísala dom na svojho advokáta, ktorý jej syna s priateľkou a dvomi malými deťmi chce vypratať z tohto domu. Syn nemôže pracovať, nechodí rovno. Jeho zdravotný stav sa bude prehodnocovať po roku. On nechce žiť, matka mu však povedala, že má ešte deti, musí žiť pre ne. Ona sa so synom vidí 3-4 krát týždenne, chodila mu pichať injekcie, pretože je bývalá zdravotná sestra. Dostal opioidné náplaste od bolesti, sú na 72 hodín a stále sa vymieňajú, stále ich berie. Ak by to nebral, nevydrží od bolesti. Na ostatné deti prispieva len minimálnym výživným, ale od mája 2015 nemá žiadny príjem. Svedkyňa platila za neho výživným. Tiež nemá vysoký dôchodok, niečo vie zaplatiť, ale všetko nie. Celá rodina sa skladá, aby mal aspoň na minimálne výživné. Podľa svedkyne nemá žiadny príjem z podnikateľskej činnosti.

7. Súd dňa 6.4.2017 vypočul aj maloletú Q., ktorá uviedla, že v spoločnej domácnosti žije s mamkou, otcom a tromi súrodencami. Pána X. (svojho biologického otca) nepozná a ak by sa s ním mala stretnúť, tak iba s mamkou.

8. Otec je SZČO, bol však na neho ako podnikateľa vyhlásený konkurz. Je spoločníkom a jediným konateľom v spoločnostiach X. P., X..H..E., H. F. X..H..E., Y. O.- P. X..H..E... Rozsudkom OS Prešov 4T 38/2016 - 1530 zo dňa 6.9.2015 bol právoplatne uznaný vinným zo spáchania zločinu neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona a pokračujúceho zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Trestného zákona na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov, so skúšobnou dobou 5 - ich rokov a bol mu zároveň uložený trest zákazu činnosti vykonávať funkciu štatutárneho orgánu obchodnej spoločnosti v trvaní 7 rokov. Podľa lekárskeho správ, ktoré boli vydané pred dopravnou nehodou otca, ten trpí zároveň recidivujúcou depresívnou poruchou bez psychotických príznakov a obmedzením schopnosti pracovať, môže vykonávať prácu len v prostredí bez psychickej záťaže a nadmerných stresov. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 2.8.2017 bol uznaný za invalidného s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 60% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou a bol mu priznaný invalidný dôchodok vo výške 270,1 Eur mesačne. Z prepúšťacej správy UN Bratislava zo dňa 5.6.2017 bol otec preložený z nemocnice v Norimberku, kde po autonehode dňa 8.5.2017 utrpel zlomeninu tela stavca č. 7, sériovú zlomeninu rebier, traumatickú desekciu a subclavie, zlomeninu sterna, hemothorax vpravo.

9. Podľa § 62 ods. 1 - ods. 5 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.13) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>> Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

10. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

11. Podľa § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z., dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

12. V konaní súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že zníženie výživného zo strany otca pre maloletú je namieste a keďže otec vo svojom návrhu neuviedol žiadny dátum, odkedy chce výživné

znižiť, je súd toho právneho názoru, že tak požaduje odo dňa, kedy na súde podal návrh (20.5.2016). V konaní bolo preukázané, že pomery otca odôvodňujú zníženie výživného už od takéhoto okamihu, a preto súd rozhodol v zmysle prvého výroku svojho rozsudku. Otec maloletej má vážne psychické aj fyzické zdravotné problémy, lieči sa na psychiatrii, následkom čoho je ovplyvnená jeho schopnosť zamestnať sa už v čase začatia tohto konania, v dôsledku čoho je 60% invalid (odborný posudok o invalidite z 10.4.2017), k čomu sa neskôr pridružili vážne fyzické zdravotné problémy, ktoré má otec od dopravnej nehody z 8.5.2017. Má pritom 7 maloletých detí, ktoré je povinný vyživovať. Nemá prácu, nemôže vykonávať funkciu štatutárneho zástupcu obchodných spoločností do roku 2022, jeho samostatne zárobková činnosť skončila vyhlásením konkurzu, dôsledkom ktorého môže byť aj strata bývania. Maloletej už fakticky prispieva minimálnym výživným mesačne a vyššiu sumu si v súčasnosti nedokáže zarobiť ani iným spôsobom zaobstarať. Za takýchto okolností sa súdu jeho návrh na zníženie výživného javí ako dôvodný v celom rozsahu.

13. K námietkam matky súd uvádza:

- otec síce nemá zákaz podnikať, ale nevykonáva samostatnú zárobkovú činnosť ako živnostník, pretože činnosť má od 10.6.2017 pozastavenú, nepreukázalo sa, aby bol tichým spoločníkom,
- otec maloletej je síce spoločníkom v 3 obchodných spoločnostiach, je v každej z nich však zároveň jediným konateľom a keďže má zákaz vykonávať funkciu konateľa, tak tieto spoločnosti nemôžu vykonávať žiadnu činnosť (keďže nemajú iného konateľa) a preto nemôžu mať žiaden zisk, z ktorého by mal otec maloletej nejaký príjem,
- k lekárskeym diagnózam a k spôsobu liečby otca maloletej by sa matka nemala nijako vyjadrovať, pretože síce možno je vyštudovaná zdravotná sestra, ale spôsob liečby určuje lekár a otec maloletej predložil lekárske správy, z ktorých vyplývajú jeho vážne zdravotné problémy, v dôsledku ktorých mu bola priznaná 60% invalidita, navyše 17 diagnóz otca maloletej po úraze v Nemecku je nepochybných. K tomu je potrebné upriamiť pozornosť matky na lekársku správu UN v Bratislave, kde je uvedené, že pri bolestiach má otec brať analgetiká,
- nepochybne je to výlučne matka, ktorá sa o maloletú stará od jej narodenia a spolu so svojim priateľom jej zabezpečujú všetky potreby, čo je prirodzená vlastnosť rodiča a pre maloletú šťastím, že má dvoch ľudí, ktorí ju majú radi a starajú sa o ňu. Nikto nemôže ani na okamih zaváhať pri tvrdení, že biologický otec maloletej doteraz mnohonásobne ako otec zlyhal. Na druhej strane jeho osobné a majetkové pomery a najmä schopnosti ovplyvnené nepriaznivým zdravotným stavom, v spojitosti s tým, že má ďalších 6 maloletých detí neodôvodňuje iné, než minimálne výživné, ktoré na druhej strane otec aj tak fakticky dlhodobo platil, pričom v konaní bolo preukázané, že na viac nemá.

Ostatné námietky matky nie sú dôvodné a súvisia skôr s jej v podstate opodstatneným namietaním nezájmu otca o potreby svojho dieťaťa, ktoré však v súčasnosti súd nemôže brať do úvahy, pretože bolo preukázané, že otec nemá prostriedky nato, aby platil výživné v inej, než minimálnej zákonnej výške a jeho schopnosti a možnosti sú v súčasnosti výrazne obmedzené zdravotným stavom, konkurzom, trestom zákazu vykonávania štatutárneho zástupcu obchodnej spoločnosti a 7 - imi maloletými deťmi. Súd z ľudskej stránky úplne chápe matku maloletej, zamietnutie návrhu tak ako to ona požaduje by však vo svojich dôsledkoch nič nezmenilo na množstve finančných prostriedkov, ktoré otec môže a bude bez ohľadu na výsledok tohto konania poskytovať maloletej Q. a otca by vystavilo trestnému stíhaniu za neplnenie vyživovacej povinnosti, ktorú objektívne nemôže plniť nad minimálnu zákonnú mieru.

13. Súd určil styk otca s dcérou na každú prvú sobotu v mesiaci od 14.00 hod. do 16.00 hod za prítomnosti matky. Otec má právo stretávať sa so svojou dcérou a nič na tom nemení tá skutočnosť, že sa navzájom nepoznajú a pre maloletú je v podstate cudzím človekom. Jeho rodičovské práva však nie sú nijako obmedzené, pozastavené ani ich nie je pozbavený. Stretávanie sa so svojim maloletým dieťaťom patrí medzi základné práva rodiča a súd nemá žiaden právny dôvod brániť takémuto stretávaniu sa, ak o to otec prejaví záujem, čo on požaduje. Zatiaľ počas konania otec nevyvinul žiadnu aktivitu stretávať sa s jedným zo svojich 7 maloletých detí, ktorým je Q. C.. Jeho záujem je teda v súčasnosti "iba na papieri", pretože počas jedného roka trvania tohto konania neprejavil žiadny záujem o stretávanie sa so svojou dcérou. Na druhej strane ako už bolo konštatované, má právo na stretávanie sa so svojim maloletým dieťaťom a nič na tom nemení ani prístup matky maloletej, ktorá na jednej strane požaduje od otca plnenie všetkých povinností a na druhej strane chce zakázať styk otca s dieťaťom bez právnych dôvodov. Vzťah otca a dcéry je potrebné najskôr vybudovať, preto súd umožnil styk otca a dcéry iba na 2 hodiny v mesiaci a ak sa vybuduje, je možné ho neskôr rozšíriť (alebo ešte viac zúžiť, ak nato budú právne dôvody). Je to právo otca, nie povinnosť, ak nebude chcieť, nemožno ho nútiť, ale je úlohou súdu

umožniť mu tento vzťah (na ktorý má rovnaké právo ako matka) vybudovať, pretože v súčasnosti ho maloletá nepozná a za svojho otca považuje iného muža. Vzhľadom nato, prihliadnuc pri tom na vek maloletej, súd upravil styk otca s maloletou výlučne za prítomnosti jej matky, pretože jej prítomnosť je v tejto fáze vzájomných vzťahov (resp. ich absencie) nevyhnutná na vzájomné spoznanie sa (ak o to otec vôbec bude mať záujem, ako už bolo viackrát konštatované súdom), čomu matka nesmie brániť ani s ohľadom na už v tomto rozsudku konštatovaný nezáujem otca o svoju dcéru.

14. Súd zároveň z vyššie uvedených dôvodov zamietol návrh matky na zákaz styku maloletej s otcom, pretože na to neboli splnené zákonné dôvody v zmysle § 25 ods. 3 Zákona o rodine. Otec má už aj tak obmedzený styk s maloletou na 2 hodiny v mesiaci za prítomnosti jej matky, pričom otec má 7 maloletých detí, vo vzťahu k žiadnemu z nich nebolo preukázané, žeby sa mal správať tak, aby to odôvodňovalo zákaz styku s maloletou Q., má síce psychické problémy, dôsledkom ktorých je však nebezpečný skôr sám k sebe a nie k deťom. Navyše styk (ak vôbec bude prebiehať) sa realizuje vždy za prítomnosti matky, ktorá tak môže reagovať na prítomné negatívne správanie sa otca k maloletej, ktoré doteraz nebolo preukázané nielen k nej, ale ani vo vzťahu k inému otcovmu maloletému dieťaťu. Ak sa zmenia pomery (napr. správanie sa otca), je stále možné na to reagovať podaním nového návrhu. Dovtedy však nemožno pracovať s domnienkami a nepreukázanými tvrdeniami matky o tom, že otec môže byť vo vzťahu k maloletej Q. nebezpečný, ktoré existujú len ako jej ničím nepotvrdené obavy.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia. Odvolanie sa podáva na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie nie je oprávnený podať ten, v koho prospech bolo rozhodnutie vyhlásené.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.